

ЭЗГУЛИК ВА НАФОСАТ БАЙРАМИ

Ўзбекистон халқ шоираси Халима Худойбердиева завтиш билан таърифлаган Наврўз ҳақида неча асарлар муқаддам Алишер Навоий, Рабғузӣ, Умар Ҳайём каби алломаларимиз ҳам қалам тебратинган, баҳор тароватини тараннум этишган.

Тўрт йилдирки, Наврўз жумҳуриятимизда қайта тикланиб, умуминсонийлик, меҳнат, меҳр-оқибат, эзгулик ва нафосат байрами сифатида нишонлаб келинмоқда.

Республикамиз мактаблари, мактабда ташқари болалар муассасалари, ҳунар-техника билим юрталари, олий ва ўрта ўқув масканларида Наврўз байрамини ўтказиш ўсиб келатган ёш авлод дунёқарабини халқимиз урф-одатлари, анъаналари мисолида шакллантиришида катта аҳамиятга эга.

Зотан, ўқув даргоҳларида

жамиятнинг фаол ва онгли курувчиларини тарбиялашга жиддий эътибор берилмоқда.

Кейинги йилларда бу борада бирмунча тажриба тупланди. Жойларда Наврўз байрами доирасида семинар-амалиёт, тарбиявий соатлар, очик дарслар, илмий, адабий-бадий кечалар уюштирилмоқда. Махалла аҳли, фахрийлар, санъаткорлар, шоир ва адиллар билан учрашувлар ўтказилмоқда. Шунингдек, бахс-мусобақалар ҳам ташкил этилмоқда.

Билим даргоҳларида Наврўз байрами кунларида кўплаб «Меҳр-шафқат» гуруҳлари тусилиб, ўқувчи ёшлар нарийлар, ногиронлар хонадонларига бориб, уларнинг ҳолидан хабар олиниши, уларга ўзлари тайёрлаган совға-саломларини улашиши.

Қадим ота-боболар улу-

мига кўра, ариқлар тозаланади, дарахтлар оқланади, маҳалла гузарлари ободонлаштирилади, гул ва кўчалар экилади. Мактаблар, ҳунар-техника билим юрталари талабалар томонидан тайёрланган меҳнат намуналари асосида кўрғазмалар ташкил этилмоқда, «ким ошди» савдоси ўтказилмоқда. Бу ишларда, айниқса, Андижон, Асака, Шаҳрихон, Марғилон, Қўқон, Чортоқ, Тўрақўрғон ва бошқа шаҳарлар шунингдек, пойтахтимиз мактаблари, мактабдан ташқари болалар муассасалари талабалари ибрат кўрсатишмоқда. Ёшлар тушган маблагдан баҳоли кудрат «Наврўз-93» хайрия жамғармасига пул ўтказишни мўлжаллашмоқда.

Ўтган йили Фаргона, Наманган, Андижон, Хоразм, Сурхондарё, Тошкент вилоятлари ва Тошкент шаҳридаги 40, 41, 59, 96, 186-мактабларда, 49-ҳунар-техника билим юртида, 144, 568, 569-болалар боғчалари каби кўпгина таълим-тарбия масканларида Наврўз байрами намунали ўтказилди.

Тошкент, Наманган, Андижон, вилоятлари мактабларида ўтказилган Наврўз тантаналарига Қозғистон, Қирғизистон республикаларидан меҳмонлар таклифи этилиб, Наврўз байрами дўстлик, биродарлик байрамига айланиб кетганлигини алоҳида қайд этмоқчимиз.

Яна шуниси қувончлики, ўқув даргоҳларининг кўплаб иқтидорли, фидойи ўқитувчилари Наврўз байрами сценарийларини ўқувчи-ёшлар билан ҳамкорликда ўз шарт-шароитларига мос ҳолда яратилмоқда.

Ўзбекистон Халқ таълими вазирилик Республика ўқув-методика маркази тар-

бия бўлими эса илгор иш тажрибалар асосида «Наврўз — тарбия воситаси» (1991 й.), «Наврўз ва ёшлар тарбияси» (1992 й.), «Имонни уйғотур Наврўз!» (1993 й.) сингари методик тавсияномалар нашр этди.

Бу кўламмалар таълим-тарбия масканлари ҳамда ота-оналар, маҳалла қўмиталаридагилар учун методик ёрдам бўла олади.

Наврўз — улкан тарбия воситаси экан, уни ўқувчи-ёшларни инсоний, меҳр-оқибатли, дўстлик, меҳнат-севарлик, тинчликсеварлик руҳида тарбияловчи байрам сифатида бу йил ҳам шоду ҳуррамлик билан нишонлайлик.

М. ТУРОВОВА,
Республика ўқув-методика марказининг етакчи методисти.

ИЛҲОМ ЧАШМАЛАРИ

Саъбатдан завқланш учун бадий маълумотли бўл, — дейишди. Чунки санъат сени инсонийликка, гўзалликка, олий мартабалага етаклайди. Шунинг учун бўлса керак, биз болалигимиздан қўшиқлар куйлаб, рақсларга тушиб уलगамиз. Мабодо мактабда, оилада бунга етарлича имконият яратилса, иқтидоримизни қанчалар кўз-кўзлай олшимиз ҳам санъатга бўлган завқланш учун бадий маълумотимиз қандайлигини дандир... Аммо ҳар бир авлод ўз даврининг, ўз замонасининг фарзанди экан, имконият эътиқоди ҳам шунга ярашади. «Илҳом чашмалари» деб номланган ёш санъат ихлосмандларининг талови гарчанд Юнус-обод ноҳияси бўйича ўтказилса-да, мезбонлар —

273 — лицей мактаби ўқувчиларига катта байрам бўлди. Чунки улар тенгдошларининг ижоди иқтидори билан танишдилар. Шунингдек, улар ҳам ёш санъаткорларнинг жонқурлари: Ўзбекистон телевиденисининг муҳаррири Абдужалил Маждидов, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Шермаат Ерматовлар қақамлигида ўз санъатларини ҳам намойиш этидилар.

— Ҳар йили ўқувчиларнинг санъат байрами ўтказиларди, — дейди Абдужалил Маждидов, — бу йил ҳам ўқувчиларнинг ижодкорлиги, санъатнинг турли турларидан қанчалар баҳраманд бўлиб, маҳоратларини ошира бораётганликларини намойиш этидиган санъат байрами вилоятларимизда бошланиб кетди. Тошкент шаҳри ўқувчилари

эса ўз маҳоратларини «Илҳом чашмалари» номи остида намойиш этмоқдалар. Қуни кеча Алишер Навоий номи театр биносида Мир-обод райони ўқувчиларининг ижодкорлиги намойиш этилди.

Ўқувчилар-қўшиқ айтишлари, рақсга тушдилар, ўзлари чизган суратларини намойиш этидилар, нақш, ўймакорлик, чеварлик, ҳунармандчиликка ружу қўйганларини атрофича кўрсата билдилар. Биз болаларимизнинг иқтидори, иштишларига эътибор берсак, уларнинг маҳоратларини қанчалар ошириб боришларига сабаб бўламиз. Бу эса, ўз навбатида ёш давлатимиз санъатдан завқлана билдиган бадий маълумотли авлодлар сафи билан тўлиб боради, — демакдир.

У. АБДУАЗИМОВА.

ҚИЗИҚАРЛИ БЕЛЛАШУВ
НАМАНГАН. Янгикўрғон туманидаги 31-ўрта мактаб ўқувчиларининг «Кўвуқлар ва зукколар» кўрик-танлови қизғин ўтди. Унинг «Б» ва «В» синфларининг «Нодирабегим» ҳамда «Истиклол» гуруҳлари ўзaro кўз синишти. «Истиклол» командасининг аъзолари 73:2 ҳисобида галабани қўлга киритишди. Хуршида Зокирова, Машкура Ҳусонова, Сарвиноз Аҳмедова, Шокиржон Мансуров сингари ўқувчилар ўз маҳоратларини намойиш этишди.

Б. СОТТИҚУЛОВ.

«УМИД» КОМАНДАСИ ҒОЛИБ

Охувбобоев номли 1-ўрта мактабда Уиқўрғон шаҳар мактаблари ўқувчиларининг «Кўвуқлар» мусобақаси бўлиб ўтди.

Биринчи бўлиб майдонга «Умид» ва «Машъал» командалари тушди. 7 тур бўйича ўтказилган баҳслашувда «Умид» командаси ғолиб бўлди. Мактаб спортчилари учрашувда 2-ҳамда 6-мактаб ўқувчилари ғолиб бўлишди. Финал учрашувларида 1-ўрта мактаб ўқувчилари мусобақа якунигача ғолибликни сақлаб қолди.

Мусобақа сўнггида ғолиб командаларга фахрий ёрлик ҳамда эсдалик совғалари топширилди.

А. АБДУҒАНИЕВ,
Наманган вилояти.

Бош муҳаррир Саъдулла ҲАҚИМ.

Шахрисабз тумани халқ таълими бўлими жамоаси Беруний номи мактаб директори Абдурашид Мансурова отаси

Номоз МАНСУРОВ
вафоти муносабати билан унинг оила аъзоларига чўқур таъзия изҳор этади.

Тошкент шаҳар Юнусобод тумани халқ таълими бўлими ва 1-кечки мактаб жамоаси шу мактаб ўқитувчиси И. Маматқуловага онаси

Улфат МАМАТҚУЛОВА
вафоти муносабати билан чўқур ҳамдардик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг босмахонаси. Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Босишга топшириш вақти 20.00. Босишга топширилди 18.00.

Хотира

МАНЗИЛИГА ЕТМАГАН ҚАРВОН

Бекназар 30 йил яшади. Ўн йил мактабда, беш йил дорилфунунда ўқиди... Қолгани эса боалик ва «Хоразм ҳақиқати» рўномасида ишлаш учун эгиндига оstonадан ҳатлаб ўтиш... «Уйланг», — деди сингилдари унга. «Тўй қилайлик», — деди ота ва она. У эса, аввал, китоб чиқарай деди, ижодий ишларини йўлга солиб олай деди. Орқага сурди тўйин ҳам, бошқа оруз-хавасларини ҳам...

Бир китоб ўқишга ёки ижод қилишга ўтирсалар овқатланишни ҳам унутардилар, — дейди синглиси Шарофат.

Алишер Навоийни чўқур мутолаа қиларди. Тушуниб, тушунтириб берарди, — дейди собиқ ҳамкурслари. Умр — 30 ёшда барҳам тоиди...

Бекназарнинг эса бундан йигирма йил аввал ёзган шеърлари ҳозирги кунда ҳам гўё сиёҳ қўтмаган ижод намуналаридир. Сиз ҳам уларни бир ўқиб кўринг, — деб ёш, орузлари кўксига кетган юракнинг тизмаларини эълон қилаёғимиз.

УРУШДАН ҚАЙТМАГАН ЖАНГЧИ ЁРИ

Опшоқ пахтазорнинг ҳув бирёнида, Кимнидир кутади жувон бечора. Кутади ҳар кун — пешину шомда. Кутгани келмайди, афсус, начора. Кўзлари муңчоқдай, жовдираб қолган, Сочлари пахтадай майину, оқроқ... Яғир елкасига бир рўмоқ солган, Вафо-ла, ятаган бу бева, бу тоқ. Кимнидир кутади, кутар сирдошин, Тонгда чиқиб кетган жанг майдонига. Жувон кутти билан синаб бардошин, Шараф келтирмоқда вафо шанга. Не йиллар ўтди олдишлар уни, Барча эзгуликлар жўшар қонда. Ажал чапгадан ахир ҳар кунги, Сақлаб юрар ёрини азиз жонда. Опшоқ пахтазорнинг ҳув бирёнида, Кимнидир кутади жувон бечора, Кутгани ҳар кун — пешину шомда, Кутгани келмайди, афсус, начора.

Сендан асло кўнглим айри душмасин, Меҳримни гулчамбардек тақдиринг, сени,

Мендан асло кўнглим айри душмасин.

Қора кўз зулфинг салонади юрганда, Юрагимга ўт солсан қулганда, Ибо билан ерга қараб турганда, Сендан асло кўнглим айри душмасин.

Бўйларингга садқа бўлсин бу жоним, Менга зулмат бўлар сенсиз ҳар оним, Тўқилмасин ёр, йўлингга бу қоним, Мен асло кўнглим айри душмасин.

Қадрим билгин, олиб қочма ўзингни, Жоним, оқла менга берган сўзингни, Севдим сени, севдим оху кўзингни, Сендан асло кўнглим айри душмасин.

ЙЎҚОТИШ

Сени мен ахтардим, ахтардим узоқ. Ойни, кўёшни топдим. Сени мен ахтардим, ахтардим, бироқ... Кўзимда ёшни топдим.

АЙРИ ДУШМАСИН

(қўшиқ)
Уйларимда эъозлардинг, ёқдинг мени,

ЎРИК ГУЛЛАДИ ҲИКОЯ

«Ха, момо, бурга тепдим, нима ётиш бу? Туринг-э, сизга ярашмайди ётиш, кўчада ўроқларнинг кутуяпти, сақич найишоб бу дунёнинг ғайбатини, қиламиз деб.

Кампир унга нисбатан мадорсиз қимирлаб қўлим-сирган бўлди. Оғзини очиб-юмиб бир нарсалар деди, кампирнинг ўрнига келини — Салимажон секин шивирлаб, жавоб қилди.

— Кечадан бери тилдан ҳам қолдилар. Уч кун бўларди, туз тоғмайдилар, тўрт ойни шу ётиш... Дастлаб ўрик гулгига етиб олсам мен ҳам оёққа туриб кетаман дедилар. Қўрсатмаган дўх-тиримиз, табиб-фолбинимиз қолмади. Соғайиш йўқ... Уста бува кўз ёш қилиб турган келинининг сўзларини

ни эшитиб бемор олдида унақа гапларни гапирма деган маънода қаради. Чол у ёқ-бу ёқдан гапириб ўтирган бўлди-да, зарур юмушни борлигини айтиб кўзоголди. Кетар чоёда беморга дала берувчи сўзларни айтиди, тиззаси билан юриб бориб момонинг қумушдек сочларини аста силаб таради ва пешонасидан ўлиб хайрлашди. Чол бу билан гўё видолашган эди. Оstonада «кампирнинг умри тугаб борапти. Боخابар бўлган келин, мен йўл-йўлакай муллани айтиштириб юбораман, расм-русминни қилиб қўйайлик», — деди.

Келин унсиз, бошини сарадек қилиб тушундим дегандек бўлди. Кўзидан шашқатор оққан кўз ёшлари егини-уринг учига сурди. Чол оғир уруш йиллари, қунора фронтдан қора хат олишганларини ўйлаб қадам ташларди. Уша кезлари эркаклардан қилчоқда Парпи бува ва уста Мелиёв қолдирилган. Парпи бува кеска, урушга яроқсиз эди, Мелиёвнинг «ёғи тугма оқсоқлиги учун олишмади. Улар далада кечаси сув кўйишди. Пахта пунктига арава билан пахта ташишди. Шу пайтлар Райхон хола тўн-

ғичидан қора хат олди, бу-тун аламини меҳнатга тўқди, унинг назаридан ҳар бир мисқол етиштирган ҳосили душманга отилган кўрғошин ўқ эди. Охирги бурда нонини ҳам етим-есирлар билан баҳам қўрди.

Чолин 1943 йил баҳоринда бригада учун уруғлик дон олиб келатганда чавақлаб кетишди. Улмидан бир ҳафта бурун уч туп ўрик кўчат олиб келганди, чол.

— Кампир, жа зўр ўрик, — деб мақтанганди, ушанда, сен экин, қўлинг гул, зора тутиб кетса. Болаларнинг оғзи тегадир. Райхон хола шу уч туп ўрикни меҳр билан парвариш қилди. Аммо бир кун қўшнингнинг сигири бўшалиб чиқиб сунчалардан икки тупини сундириди. Райхон хола бунни кўриб жуда қайғурди. Назаридан чол қайтадан ўлгандек эди. Қолган бир туп кўчатга бор меҳрини берди. Ниҳол биринчи бор гулга кирганда кампир, хатто, кўз ёши ҳам қилиб олганди. Ҳовлига чиққанида, тўт танасига суяниб бир муддат жим қолиб гўё у билан сирлашарди. Чол Соттиқболдин ҳам, уруш йили туғилган кампирнинг кенжа ўғлини ҳам қақириб келганди момонинг уйи одам билан гомжун эди.

Ҳ. ХОЛМИРЗАЕВ,
Андижон шаҳри.

ҚУТЛАЙМИЗ!

Хурматли Мунаввара РАҲМОНОВА!

Сизни яқинлашиб келатган Наврўз байрами ҳамда туғилган кунингиз билан чин юракдан муборакбод этамиз.

Ун етти йилдирки, Ўрта Чирчиқ туманидаги 38-ўрта мактабда ёшларга нисбатан сирларини ўргатиб келаясиз. Улуғ айём кунларида Сизга ҳамшира соғлиқ, саломатлик, ишларингизга ижодий баркамоллик тилаб қоламиз.

САМИМИЙ ҲУРМАТ БИЛАН ДУГОНАЛАРИНГИЗ, ЎҚУВЧИЛАРИНГИЗ.

ҚУТЛАЙМИЗ!

Хурматли дадажонимиз Асомиддин ЗИЕ-МУҲАМЕДОВ!

Сизни муборак эзлик ёшингиз билан чин дилдан табриклар узоқ умр, хотиржамлик, омад ва толе ёр бўлишини тилаймиз. Сиз на фақат биз, балки минглаб шогирдларингизни ҳам ҳалолликка, одамийликка, чин инсон бўлишга ундаб яшайсиз. Олди ўқитувчиликдан ҳамма ноҳияси халқ таълими бўлими мудирни даражасигача кўтардингиз. Эндиликда эса шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг мактаблар бўлимини бошқаряёсиз.

Дадажон, сиз каби яшашга, юзингизни ёруғ, кўксингизни тоғ қилиш учун одил фарзандлар бўлиб етишишга чин дилдан отланган эканимиз, Сизга эса бахтимизга ҳаммиша соғ-саломат бўлиб, бизнинг бағримизни бутун қилиб, уйимизни обод қилиб ўйнаб-қулоб юришингизни тилаймиз.

Турмуш ўртоғингиз ва фарзандларингиз номидан ўғлингиз **ЖАСУРБЕК.**

ҚУТЛАЙМИЗ!

Азиз отажонимиз Самғижон САДИВОВЕ!

Меҳрибон падали бузуқворингиз, Сиз 42 йилдирки, Тошкент вилояти Тошкент туманидаги Ҳамза номли 2-мактабда географиядан ёшларга сабоқ бериб келаясиз.

Азиз отажон, Сиз Улуғ Ватан уруши қатнашчиси сифатида ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялашга муносиб ҳисса қўлашсиз. Оилада бизларни чин инсонийлик, меҳнатсеварлик руҳида тарбиялаб келмоқдасиз. Сизни, муборак 70 ёшингиз билан қўтлаб, узоқ умр, сиҳат-саломатлик тилаймиз.

Фарзандларингиз: **МУҲАББАТ, ТУРСУНОИ, МУҲАМЕД, ГУЛБАҲОР** ва **ШАВАКАТ.**

Таъсис этувчилар: Ўзбекистон Халқ таълими вазирилик
Халқ таълими ва фан ходимлари касаба уюшмаси Марказий қўмитаси ҳамда Ўзбекистон Педагогика жамияти

МАНЗИЛГОҲИМИЗ:
700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: масъул секретарь — 32-54-17, хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 32-55-58, 52-35.